

Note : If you would like to view or download the entire book please go through home page of Jain eLibrary Website – www.jainelibrary.org and register your e-mail id (or sign in if previously registered).

Visheshvashyaka Bhashya Part-1

Folder No.	004648
Granth Name	Visheshvashyaka Bhashya Part-1
Mule	Hemchandracharya
Editor	Vajrasenvijayji
Translator	Chunilal Hakamchand Shah
Publisher	Bhadrakar Prakashan – Ahmedabad
Edition	3
Year	
Pages	682

વિશેષાવશ્યક ભાષ્ય ભાગ-૧

ફોલ્ડર નં.	૦૦૪૬૪૮
ગ્રન્થ	વિશેષાવશ્યક ભાષ્ય ભાગ-૧
મૂલ	હેમચન્દ્રાચાર્ય
સંપાદક	વજ્રસેનવિજયજી
ભાષાંતર	ચુનિલાલ હકમચંદ શાહ
પ્રકાશક	ભદ્રંકર પ્રકાશન – અમદાવાદ
આવૃત્તિ	૩
પ્રકાશન વર્ષ	
પૃષ્ઠ	૬૮૨

મુખ્ય ટાઇટલ

સંપાદક

વંદના

સંપાદકીય

પ્રકાશકીય

અતીતની અનુમોદના

શ્રી વિશેષાવશ્યક પૂર્વાધનો ઉપોદ્ધાત

અનુક્રમણિકા

મંગલાચરણ -----	૧
સંબંધ પ્રયોજન આદિ -----	૪
અનુયોગના ૯ દ્વાર -----	૫
પ્રથમ ફળ દ્વાર -----	૬
બીજું યોગદ્વાર -----	૭
આવશ્યક આપવાનો વિધિ -----	૮
સ્થવિર કલ્પના સાત પ્રકાર -----	૯
જિનકલ્પ લેવાની વિધિ -----	૧૧
યથાલબ્ધિક સામાચારી -----	૧૪
નમસ્કારની સર્વશ્રુતસ્કંધતા -----	૧૫
ત્રીજું મંગળ દ્વાર -----	૧૬
મંગળ શા માટે -----	૧૭
મંગળની ચર્ચા -----	૧૮
મંગળ શબ્દનો અર્થ -----	૨૦
મંગળના ચાર નિક્ષેપો -----	૨૧
સ્થાપના મંગળવાર -----	૨૨
દ્રવ્ય મંગળવાર -----	૨૩
દ્રવ્ય મંગળનું સ્વરૂપ -----	૨૪
નૈગમનયથી મંગળનો વિચાર -----	૨૫
સંગ્રહનયથી મંગળનો વિચાર -----	૨૬
નૈગમ અને વ્યવહારનયથી મંગળ વિચાર -----	૨૭
ઋજુસૂત્રનયથી મંગળ વિચાર -----	૨૮
શબ્દાદિનયથી મંગળનો વિચાર -----	૨૯
નોઆગમથી દ્રવ્યમંગળ -----	૩૦
નોઆગમથી ભાવમંગળ -----	૩૩
નામ, સ્થાપના, દ્રવ્યમાં વિશેષતા -----	૩૪
નામ, સ્થાપના, દ્રવ્યમાં તાત્વિકતા -----	૩૫
ચારે નિક્ષેપમાં ભાવની મુખ્યતા -----	૩૬
નામનયનો વિચાર -----	૩૭
સ્થાપના દ્રવ્યનયનો વિચાર -----	૩૯
દ્રવ્યનયનો વિચાર -----	૪૦
ભાવનયનો વિચાર -----	૪૧

ક્ષણિકવાદની ચર્ચા -----	૪૨
ચારે નિક્ષેપાનો સમન્વય-----	૪૪
ચારે નિક્ષેપાનું મહત્વ -----	૪૫
ચારે નિક્ષેપાનો વિચાર -----	૪૬
ઋજુસૂત્રનયે નિક્ષેપાનો વિચાર -----	૪૭
શબ્દાદિ નયથી નિક્ષેપાનો વિચાર -----	૪૮
આભિનિબોધજ્ઞાનની વ્યાખ્યા -----	૪૯
શ્રુત અને અવધિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા -----	૫૦
મન:પર્યાય તથા કેવલજ્ઞાનની વ્યાખ્યા -----	૫૧
મતિ શ્રુતની સમાનતા -----	૫૨
અવધિ અને મન: પર્યવજ્ઞાનનું સાધર્મ્ય -----	૫૩
પાંચ જ્ઞાનમાં પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ -----	૫૪
પ્રત્યક્ષપરોક્ષ જ્ઞાનવિચાર -----	૫૫
ચારે નિક્ષેપાનો સમન્વય-----	૫૮
મતિ શ્રુતજ્ઞાનમાં તફાવત -----	૬૦
મતિ – શ્રુતનું વિશેષ વિવરણ -----	૬૧
મતિ- શ્રુતનો વિશેષ વિચાર -----	૬૩
એકેન્દ્રિયમાં ભાવશ્રુતની સિદ્ધિ -----	૬૫
હેતુ ફળથી મતિશ્રુતની વિશેષતા -----	૬૬
ઈન્દ્રિય વિભાગથી મતિશ્રુતનો ભેદ -----	૮૯
વલ્ક અને શુંબનાં દૃષ્ટાંતથી મતિશ્રુતનો વિચાર -----	૯૦
અક્ષર અનક્ષર ભેદથી મતિશ્રુતનો વિચાર -----	૯૨
મૂક અમુખનાં ભેદથી મતિશ્રુતનો વિચાર -----	૯૬
અવગ્રહ આદિનાં અર્થ -----	૯૯
અપાય અને ધારણા -----	૧૦૩
ધારણાની વિશેષ વિચારણા -----	૧૦૪
મતિ જ્ઞાનમાં ચાર ભેદોનું વિવરણ -----	૧૦૫
વ્યંજનાવગ્રહનું વિવરણ -----	૧૦૬
વ્યંજનાવગ્રહ જ્ઞાનસ્વરૂપ છે -----	૧૦૭
ચાર ઈન્દ્રિયો પ્રાપ્ચકારી છે -----	૧૧૧
ચક્ષુ અપ્રાપ્ચકારી છે-----	૧૧૩
મન અપ્રાપ્ચકારી છે -----	૧૧૬

શીણક્રી નિદ્રાનાં દૃષ્ટાંતો -----	૧૨૬
મનને વ્યંજનાવગ્રહ ન હોય -----	૧૨૮
વિચારમાં વ્યંજનાવગ્રહનો અભાવ -----	૧૨૯
વ્યંજનાવગ્રહનું સ્વરૂપ -----	૧૩૪
અર્થાવગ્રહ અને અપાય ભિન્ન છે -----	૧૩૭
અવગ્રહ અને અપાય ભિન્ન છે -----	૧૪૦
અર્થાવગ્રહમાં વિશેષજ્ઞાનનો અભાવ -----	૧૪૧
અવગ્રહ અને આલોચનાજ્ઞાનમાં તફાવત છે -----	૧૪૫
વ્યવહારિક અર્થાવગ્રહનું સ્વરૂપ-----	૧૪૬
વ્યવહારિક અર્થાવગ્રહ -----	૧૪૭
ઈહા વિગેરેની વિચારણા -----	૧૫૨
ધારણાનાં પ્રકારો -----	૧૫૩
અવગ્રહ આદિનો નિયતક્રમ -----	૧૫૫
મતિજ્ઞાનનાં ભેદો -----	૧૫૭
મતિજ્ઞાનનાં બહુ બહુવિધ આદિ ભેદો -----	૧૬૧
અવગ્રહ સંશય આદિ જ્ઞાનસ્વરૂપ છે -----	૧૬૨
સમ્યક્ત્વ અને મિથ્યાત્વને આશ્રયે જ્ઞાન અજ્ઞાન -----	૧૬૫
સમ્યક્ત્વીનાં સંશયાદિ જ્ઞાનરૂપ છે -----	૧૬૮
સમ્યગદૃષ્ટિનાં સંશય આદિ જ્ઞાનરૂપ છે -----	૧૬૯
સમ્યગદૃષ્ટિનું જ્ઞાન એ જ્ઞાન છે -----	૧૭૦
મિથ્યાત્વીનું જ્ઞાન અજ્ઞાન છે -----	૧૭૧
યોગ્ય અયોગ્ય વિવેચનથી જ્ઞાનપણું -----	૧૭૨
અવગ્રહ આદિનો કાળ -----	૧૭૩
વિષયો કેવી રીતે ગ્રહણ થાય છે -----	૧૭૪
ઈન્દ્રિયોનું પ્રમાણ આત્માંગુલથી છે -----	૧૭૫
ચક્ષુરિન્દ્રિયનું વિષય પરિમાણ -----	૧૭૭
શ્રોત્રઆદિ ઈન્દ્રિયોનું વિષય પરિમાણ -----	૧૭૮
શબ્દ મિશ્ર અને વાસિત સંભળાય છે -----	૧૮૦
વિશ્રેણિગત શ્રોતાવાસિત શબ્દ સાંભળે છે -----	૧૮૧
ભાષાનો ગ્રહણ નિસર્ગ વિચાર -----	૧૮૨
યોગભેદનો વિચાર -----	૧૮૩
સાંતર નિરંતર નિસર્ગ વિચાર -----	૧૮૫

ભાષા બોલનાર કાય છે -----	૧૮૮
ભાષાના ભેદો -----	૧૮૯
ભાષાની લોકવ્યાપ્તિ -----	૧૯૦
ભાષાની લોકવ્યાપ્તિનો સમય -----	૧૯૧
કેવળી અને અચિત્તસમુદ્ધાત ભિન્ન છે -----	૧૯૪
ભાષા વ્યાપ્તિનો ક્રમ -----	૧૯૫
મતિજ્ઞાનના પર્યાયો -----	૧૯૬
મતિનાં જ્ઞેય દ્રવ્યક્ષેત્ર કાળ અને ભાવ -----	૧૯૯
સત્પદઆદિ પ્રરૂપણા -----	૨૦૦
મતિજ્ઞાનમાં સત્પદ આદિ પ્રરૂપણા -----	૨૦૧
જ્ઞાનની ઉત્પત્તિમાં નિશ્ચય વ્યવહાર -----	૨૦૪
સમ્યક્ત્વપ્રાપ્તિમાં નિશ્ચયવ્યવહાર -----	૨૦૯
મતિજ્ઞાનમાં દ્રવ્યપ્રમાણ આદિ વિચારણા -----	૨૧૨
મતિજ્ઞાનમાં ક્ષેત્રદ્વાર -----	૨૧૩
મતિજ્ઞાનમાં સ્પર્શનાદિ દ્વારો -----	૨૧૪
મતિજ્ઞાનમાં ભાવ આદિ દ્વારો -----	૨૧૫
મતિજ્ઞાનની પૂર્ણાહૂતિ -----	૨૧૬
શ્રુતજ્ઞાનનું સ્વરૂપ -----	૨૧૭
શ્રુતજ્ઞાનના અનન્ત પર્યાય -----	૨૧૮
શ્રુતજ્ઞાનનાં અનન્ત પ્રકૃતિ -----	૨૧૯
શ્રુતમાં ચૌદ પ્રકારે નિક્ષેપ -----	૨૨૦
શ્રુતનાં વ્યંજનાક્ષર આદિ ભેદો -----	૨૨૧
સ્વર અને વ્યંજન -----	૨૨૨
સંજ્ઞા, વ્યંજન અને લઙ્ઘિ અક્ષર -----	૨૨૩
સંજ્ઞાક્ષર અને વ્યંજનાક્ષર એ દ્રવ્યશ્રુત છે -----	૨૨૪
અનુમાનના પ્રકારો -----	૨૨૫
અનુમાનની વિચારણા -----	૨૨૬
ત્રિવિધ અનુપલઙ્ઘિનું ખંડન -----	૨૨૭
અસંજ્ઞીને પણ અક્ષરલાભ -----	૨૨૮
અક્ષરના પર્યાયો -----	૨૨૯
સ્વપરપર્યાયની વ્યાખ્યા -----	૨૩૦
પરપર્યાય પણ સ્વપર્યાય છે -----	૨૩૧

એક વસ્તુનાં પૂર્ણજ્ઞાને સર્વજ્ઞાન -----	૨૩૨
સ્વપરપર્યાયોનું અલ્પબહુત્વ -----	૨૩૩
અક્ષરપર્યાયનું પરિમાણ -----	૨૩૪
શ્રુત અને કેવલના પર્યાયોનો વિચાર -----	૨૩૬
પર્યાય વિચાર અને અક્ષરનો અનંતમો ભાગ -----	૨૩૮
અક્ષરના અનંતમા ભાગનો વિચાર -----	૨૩૯
અક્ષરાનન્તભાગ અને અનક્ષરશ્રુત -----	૨૪૦
અનક્ષરશ્રુત ને સંજ્ઞિશ્રુત -----	૨૪૧
સારી અને મ્હોટીસંજ્ઞાથી સંજ્ઞિપણું -----	૨૪૨
અસંજ્ઞિને મનની કલ્પના -----	૨૪૩
હેતુવાદ અને દૃષ્ટિવાદોપદેશે સંજ્ઞી અસંજ્ઞી -----	૨૪૪
દૃષ્ટિવાદ આદિ સંજ્ઞા -----	૨૪૫
સંજ્ઞાનો ક્રમ -----	૨૪૬
સમ્યકત્વના ભેદો -----	૨૪૭
ઉપશમ સમ્યકત્વનું સ્વરૂપ -----	૨૪૮
સાસ્વાદન અને ક્ષયોપશમ સમ્યકત્વનું સ્વરૂપ -----	૨૪૯
વેદક અને ક્ષાયિકનું સ્વરૂપ -----	૨૫૦
સમ્યકત્વ અને મિથ્યાત્વવાળાંને સમ્યકત્વ તથા જ્ઞાનનો તફાવત -----	૨૫૧
શ્રુતનું સાદિ અનાદિપણું -----	૨૫૨
દેવપણા આદિમાં શ્રુતનું સ્મરણ ને નાશનાં કારણો -----	૨૫૩
શ્રુતજ્ઞાનનું જીવથી અન્યાયપણું ને વસ્તુનું અનંતધર્મપણું -----	૨૫૪
ઉત્પાદાદિત્રયીની સિદ્ધિ -----	૨૫૫
બૌદ્ધાના ક્ષણિકવાદનું ખંડન -----	૨૫૬
ક્ષણિકવાદની ચર્ચા -----	૨૫૭
સાદિ અનાદિ ભાંગે શ્રુત -----	૨૫૯
ગમિક અગમિક શ્રુત -----	૨૬૧
અંગ અંગ બાહ્ય શ્રુતનાં નામો -----	૨૬૨
બાર અંગમાં શું આવે છે -----	૨૬૩
શ્રુતનો વિષય -----	૨૬૫
પશ્યતા વિચાર -----	૨૬૬
સત્પદ પ્રરૂપણા આદિ દ્વારો -----	૨૬૭
બુદ્ધિના આઠ ગુણો -----	૨૬૮

શ્રવણા ને અનુયોગનો વિધિ-----	૨૬૯
હવે અવધિજ્ઞાનનો અધિકાર -----	૨૭૦
અવધિજ્ઞાનનાં સંખ્યાતીત ભેદો -----	૨૭૧
અવધિજ્ઞાનનાં ભવ પ્રત્યયપણાનો ખુલાસો -----	૨૭૨
અવધિની પંદર પ્રતિપત્તિઓ -----	૨૭૩
અવધિનો સાત પ્રકારે નિક્ષેપ -----	૨૭૪
દ્રવ્ય અવધિનું સ્વરૂપ -----	૨૭૫
ક્ષેત્ર કાળ આદિ અવધિનું સ્વરૂપ -----	૨૭૬
અવધિજ્ઞાનનું જઘન્યક્ષેત્ર -----	૨૭૭
મત્સ્યનાં પનકનો વિચાર -----	૨૭૮
ત્રિસમયપનકમાં મતાન્તર -----	૨૭૯
ઉત્કૃષ્ટ અવધિનું ક્ષેત્ર -----	૨૮૦
અગ્નિનાં ઘન, પ્રતર અને સૂચિ રચનાઓ -----	૨૮૧
અગ્નિ શરીરની સૂચિ રચના લેવાનું કારણ -----	૨૮૨
મધ્યમ અવધિનાં ક્ષેત્ર અને કાળનું પ્રમાણ -----	૨૮૩
ક્ષેત્ર અને કાળથી અવધિજ્ઞાનનું પ્રમાણ -----	૨૮૫
ક્ષેત્ર કાળની પરસ્પર વૃદ્ધિઆદિ -----	૨૮૬
ક્ષેત્રથી કાળ સ્થૂલ છે -----	૨૮૭
અવધિજ્ઞાનનો આરંભ અને અંતનું સ્વરૂપ -----	૨૮૮
દ્રવ્યવર્ગણા અંગે કુચિકર્ણનું દૃષ્ટાંત -----	૨૮૯
વર્ગણાનું સ્વરૂપ -----	૨૯૦
ધ્રુવઆદિ વર્ગણાનું સ્વરૂપ-----	૨૯૨
અચિત મહાસ્કંધનું સ્વરૂપ -----	૨૯૩
ક્ષેત્રવર્ગણાનું સ્વરૂપ -----	૨૯૫
ભાવ વર્ગણાનું સ્વરૂપ-----	૨૯૭
ગુરૂલઘુ આદિ દ્રવ્યોનું સ્વરૂપ -----	૨૯૮
ગુરૂલઘુદ્રવ્યોમાં નિશ્ચય વ્યવહાર -----	૨૯૯
અવધિજ્ઞાનનો દ્રવ્ય ક્ષેત્ર અને કાળનો સંબંધ -----	૩૦૧
વર્ગણા સાથે અવધિજ્ઞાનનો વિષય -----	૩૦૨
ઉત્કૃષ્ટ અવધિનો વિષય -----	૩૦૩
પરમાવધિનો વિષય -----	૩૦૫
નારકીનાં અવધિમાં ક્ષેત્ર પ્રમાણ -----	૩૦૭

દેવાનું અવધિજ્ઞાન -----	30૮
દેવોનાં અવધિજ્ઞાનું ક્ષેત્ર -----	30૯
અવધિનું સંસ્થાન -----	3૧0
અનુગામી અને અનનુગામિ અવધિ -----	3૧૧
કાળથી અવધિજ્ઞાનનું અવસ્થાન -----	3૧૨
દ્રવ્ય ક્ષેત્ર આદિમાં અવધિની સ્થિતિ -----	3૧૩
અવધિજ્ઞાનની વૃદ્ધિ હાનિ-----	3૧૪
દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ અને ભાવમાં વૃદ્ધિ – હાનિ -----	3૧૫
અવધિનાં ફફુકોનું વર્ણન -----	3૧૮
ઘણાં ફફુકોમાં પણ ઉપયોગ એક જ -----	3૧૯
અનુગામી આદિમાં તીવ્ર મંદદ્વાર -----	3૨0
ઉત્પાદ પ્રતિપાત દ્વાર -----	3૨૧
અભ્યંતર અવધિનું સ્વરૂપ -----	3૨૨
ઉત્પાદ વ્યય જુદા જુદા ધર્મોથી એકી સાથે થાય -----	3૨૩
દ્રવ્યનો ગુણની સાથે સંબંધ -----	3૨૪
અવધિમાં જ્ઞાન, દર્શન અને વિભંગ -----	3૨૫
દેવ નારકીને અભ્યંતર અવધિ હોય -----	3૨૬
નારક આદિનાં અવધિનો કાળનિયમ -----	3૨૭
અવધિમાં ક્ષેત્ર દ્વાર -----	3૨૮
અવધિજ્ઞાનમાં ગતિ આદિ દ્વારો -----	3૨૯
ઋદ્ધોઓનું વર્ણન -----	330
વાસુદેવ આદિનાં બળનું વર્ણન -----	33૪
લબ્ધિઓનું વર્ણન -----	33૫
અવધિજ્ઞાનનો ઉપસંહાર -----	33૭
મન:પર્યવજ્ઞાન -----	33૮
મન:પર્યાય જ્ઞાનનો દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ અને ભાવથી વિષય -----	33૯
મન:પર્યાયમાં દર્શન હોય કે નહિ -----	3૪0
મન: પર્યાયમાં દર્શન ન હોય -----	3૪૧
મન:પર્યાય જ્ઞાનનો ઉપસંહાર -----	3૪૩
કેવળજ્ઞાન -----	3૪૪
કેવળજ્ઞાનનું સ્વરૂપ -----	3૪૫
સમુદાયાર્થદ્વાર -----	3૪૮

આવશ્યક એ શ્રુતસ્કંધ છે -----	34૯
મંગળ તરીકે નંદિ શા માટે નહિ -----	3૫૦
આવશ્યક પદના નિક્ષેપા -----	3૫૧
શિક્ષિતાદિનું વિવરણ -----	3૫૨
ઉપયોગપૂર્વક અશુદ્ધ ક્રિયા પણ ફળદાયક -----	3૫૩
અધિક અક્ષરમાં કુણાલનું દૃષ્ટાંત -----	3૫૪
ભાવની અધિકતામાં વાનર યુગલનું દૃષ્ટાંત -----	3૫૫
હીન અક્ષરમાં વિધાધરનું દૃષ્ટાંત -----	3૫૬
નોઆગમથી દ્રવ્યાવશ્યક -----	3૫૭
નોઆગમથી દ્રવ્યાવશ્યકમાં દૃષ્ટાંત -----	3૫૮
ભાવ આવશ્યકનું સ્વરૂપ -----	3૫૯
આવશ્યક શબ્દના અર્થ -----	3૬૦
આવશ્યકના પર્યાયના અર્થો -----	3૬૧
નોઆગમથી ભાવશ્રુતનું નિરૂપણ -----	3૬૨
નોઆગમ ભાવ શ્રુતમાં નો શબ્દનો અર્થ -----	3૬૩
સ્કંધના પ્રકારો -----	3૬૮
કૃત્સ્ન અકૃત્સ્ન સ્કંધ -----	3૬૯
આવશ્યકના અર્થાધિકાર -----	3૭૦
પાંચમું દ્વાર -----	3૭૧
ભેદ અને નિરુક્ત દ્વાર -----	3૭૨
૮મું ક્રમ દ્વાર -----	3૭૩
ભાવ ઉપક્રમનું વર્ણન -----	3૭૪
ઉપક્રમના છ ભેદ -----	3૭૫
દ્રવ્ય ઉપક્રમ અને ક્ષેત્ર ઉપક્રમ -----	3૭૬
કાળ ઉપક્રમ તથા ભાવ ઉપક્રમ -----	3૭૭
ભાવ ઉપક્રમનાં દૃષ્ટાંતો -----	3૭૮
પ્રશસ્ત ભાવોપક્રમ -----	3૭૯
પ્રશસ્ત ભાવોપક્રમનાં દૃષ્ટાંતો -----	3૮૦
ગુરૂની પ્રસન્નતા માટે દ્રવ્ય આદિ ઉપક્રમ જરૂરી -----	3૮૧
સામાયિક સમવતાર -----	3૮૨
ભાંગાની રીત -----	3૮૩
જ્ઞાનાદિ ગુણોમાં સામાયિકનો અવતાર -----	3૮૫

આત્મગમ અનંતરાગમ પરંપરાગમ -----	૩૮૬
સામાયિક અધ્યયન સ્વસમયવકતવ્યતા છે -----	૩૮૭
સામાયિકનો અર્થાધિકાર -----	૩૮૮
અધ્યયન આદિશબ્દના અર્થો -----	૩૮૯
નિક્ષેપ અર્થ શબ્દસૂત્ર વિચારનાં સ્થાનો -----	૩૯૦
નિક્ષેપદ્વારની પૂર્ણાહુતિ -----	૩૯૧
ઉદ્દેશાદિદ્વારોના અપુનરુક્તતા -----	૩૯૨
નિગમદ્વાર વિષે પ્રશ્નોત્તર -----	૩૯૩
ઉદ્દેશાદિ દ્વારોની અનરુક્તતા -----	૩૯૪
ઉપક્રમ અને ઉપોદઘાતનો ભેદ -----	૩૯૫
સૂત્રસ્પર્શિક નિયુક્તિ અંગે ચર્ચા -----	૩૯૬
સૂત્રના ૩૨ દોષો -----	૩૯૭
સૂત્રોના જુદા જુદા ગુણો -----	૩૯૯
પદ અને પદાર્થનો અર્થ -----	૪૦૦
પદાર્થનો વિચાર અને પદવિગ્રહ -----	૪૦૧
ચાલના અને પ્રત્યવસ્થાન -----	૪૦૨
સંહિતાદિનો સુત્રાનુગમ આદિમાં અંતર્ભાવ -----	૪૦૩
દ્વિતીય મંગળ શા માટે -----	૪૦૪
ભાવતીર્થનું સ્વરૂપ-----	૪૦૭
ભાવતીર્થના પ્રકાર -----	૪૦૯
જૈન તીર્થની ચિકિત્સા સાથે સરખામણી -----	૪૧૧
અમિતજ્ઞાની આદિ શબ્દોની વ્યાખ્યા -----	૪૧૩
ગણધરઆદિને નમસ્કાર -----	૪૧૫
નિર્થુક્તિ કોની કોની છે -----	૪૧૭
પરંપરા શબ્દનો ભાવાર્થ -----	૪૧૯
નિર્થુક્તિશબ્દનો અર્થ -----	૪૨૧
તપઆદિ વૃક્ષારોહ, જ્ઞાનવૃષ્ટિ, ગ્રહણ અને રચના -----	૪૨૩
ભગવંત દેશના શા કારણે આપે છે -----	૪૨૫
અરિહંત અર્થ કહે છે ગણધરો સૂત્ર રચે છે -----	૪૨૭
શ્રુતજ્ઞાનનાં આદિ અંત અને સાર -----	૪૨૯
જ્ઞાનની મુખ્યતાનો પક્ષ -----	૪૩૧
ક્રિયાવાદનો ઉત્તરપક્ષ -----	૪૩૩

કાચબાનું દૃષ્ટાંત -----	૪૩૫
જ્ઞાનક્રિયાનો સમન્વય -----	૪૩૭
કેવળજ્ઞાન ક્ષાયિકભાવેજ હોય -----	૪૪૩
કર્મની જઘન્ય ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ -----	૪૪૫
ઉપોદઘાતરૂપ શાસ્ત્રનું મંગળવાર -----	૪૪૭
સામાયિક પ્રાપ્તિમાં પલ્ચ આદિ દૃષ્ટાંતો -----	૪૪૯
મુસાફરનું દૃષ્ટાંત -----	૪૫૧
અભવ્યને શ્રુતસામાયિક લેવાનું કારણ -----	૪૫૩
કષાય શબ્દનો અર્થ -----	૪૫૫
વિરતિને આવનાર કષાય -----	૪૫૭
સાધુને રાત્રિભોજન વ્રત મૂળ ગુણ છે -----	૪૫૯
તે તે કષાયનાં ક્ષયોપશમથી તે તે ગુણ પ્રાપ્તિ -----	૪૬૧
પાંચ ચારિત્રનું સ્વરૂપ-----	૪૬૩
પરિહાર વિશુદ્ધિનો તપ -----	૪૬૫
ચોથા તથા પાંચમા ચારિત્રનું સ્વરૂપ -----	૪૬૭
ઉપશમ શ્રેણિનું સ્વરૂપ -----	૪૬૯
કષાયનો મહિમા-----	૪૭૩
ક્ષપક શ્રેણિનું સ્વરૂપ -----	૪૭૫
નિશ્ચય વ્યવહાર -----	૪૮૨
વ્યાખ્યાન વિધિ અંગે શંકા સમાધાન -----	૪૮૭
સૂત્રાદિ જુદા જુદા એકાર્થિક થવામાં શંકાસમાધાન -----	૪૮૯
પ્રવચન તથા સૂત્રના પર્યાયો -----	૪૯૧
દ્રવ્યાનુયોગનું સ્વરૂપ -----	૪૯૩
ક્ષેત્રાનુયોગનું સ્વરૂપ -----	૪૯૫
ભાવાનુયોગનું સ્વરૂપ -----	૪૯૮
દ્રવ્યાનનું યોગનું ઉદાહરણ -----	૫૦૧
વચન અનનુયોગનું ઉદાહરણ -----	૫૦૫
ભાવ અનુયોગ અનનુયોગનાં ઉદાહરણ -----	૫૧૨
વિભાષાનું સ્વરૂપ -----	૫૧૪
ભાષા વિભાષા વાર્તિક અંગે દૃષ્ટાંતો -----	૫૧૭
ગુણદૃષ્ટિમાં કૃષ્ણનું દૃષ્ટાંત -----	૫૨૦
બે શેઠની પુત્રીનું ઉદાહરણ -----	૫૨૨

સૂત્રાર્થનો લાયક કોણ -----	૫૨૪
યોગ્ય અયોગ્ય શિષ્ય વિષયક દૃષ્ટાંતો -----	૫૨૬
વામ્ય અવામ્ય ઘડાનું ઉદાહરણ -----	૫૨૮
યોગ્ય અયોગ્ય શિષ્યના ગુણદોષ -----	૫૩૧
ઘી વેચનાર આભીરનું દૃષ્ટાંત -----	૫૩૫
ઉપોદઘાત દ્વાર -----	૫૩૭
નામઉદ્દેશ સ્થાપના ઉદ્દેશ -----	૫૩૯
નિર્દેશનાં ભેદોનું સ્વરૂપ -----	૫૪૧
નયવિશેષે નિર્દેશના કારણનો ભેદ -----	૫૪૩
સામાયિક લિંગ અંગે સંગ્રહ વ્યવહાર -----	૫૪૫
ઋજુસૂત્રનો મત તથા તેમાં શંકા સમાધાન -----	૫૪૭
શબ્દનયનાં મતે નિર્દેશનું સ્વરૂપ -----	૫૪૯
સર્વનયોના ઉપસંહાર -----	૫૫૧
નિર્ગમનાં નામાદિ છ નિક્ષેપ -----	૫૫૩
પ્રશસ્ત ભાવનિર્ગમનું સ્વરૂપ -----	૫૫૫
કુલકરની ઉત્પત્તિ આદિ -----	૫૫૮
ઈક્ષ્વાકુકુલની ઉત્પત્તિ -----	૫૬૧
અપત્યાદિ દ્વાર -----	૫૬૪
શિલ્પની ઉત્પત્તિ -----	૫૬૭
સંબોધન પરિત્યાગ દ્વાર -----	૫૭૦
જ્ઞાનોત્પત્તિદ્વાર -----	૫૭૩
સંગ્રહદ્વાર અને તીર્થદ્વાર -----	૫૭૫
જિનેશ્વરનો દીક્ષાપર્યાય -----	૫૭૮
જિનેશ્વરોનો સાંસારિક પર્યાયકાળ -----	૫૮૦
નિર્વાણ સમયે તપ આદિ -----	૫૮૨
તીર્થકરોની પ્રથમ ભિક્ષાનાં સ્થાન આદિ -----	૫૮૪
મરીચિ આદિની દીક્ષા આદિ -----	૫૮૬
મરીચિનું પરિવ્રાજકપણું -----	૫૮૮
ભાવિ જિન ચક્રિ આદિ પ્રશ્ન -----	૫૯૦
તીર્થકરોનાં વર્ણ શરીર આદિ -----	૫૯૨
ચક્રવર્તિનાં વર્ણ આદિ -----	૫૯૪
બળદેવ વાસુદેવનાં આયુષ્ય આદિ -----	૫૯૬

જિનેશ્વરોનાં આંતરા -----	૫૯૮
મરીચિ અધિકાર -----	૬૦૦
વીર ભગવંતના ૨૭ ભવ-----	૬૦૨
વીર ભગવંતનો અભિષેક આદિ -----	૬૦૫
ભગવંતનો બાળ પર્યાય આદિ-----	૬૦૭
વીર ભગવંતની દીક્ષા તૈયારી -----	૬૦૯
દીક્ષા અને પ્રથમ પારણું -----	૬૧૧
ગોશાળાનો સંપર્ક -----	૬૧૩
વીરપ્રભુનાં ઉપસર્ગો -----	૬૧૫
વીર ભગવંતના ઉપસર્ગો -----	૬૧૭
વીર ભગવંતનો તપ આદિ -----	૬૨૩
સમવસરણની રચના -----	૬૨૫
સમવસરણમાં પર્ષદા બેસવાની રીત -----	૬૨૭
તીર્થંકરનું રૂપ અને વાણી -----	૬૨૯
ભગવંત પછી ગણધરની દેશના આદિ -----	૬૩૧
પરિશિષ્ટ પહેલું ઔત્પાતિકી બુદ્ધિ ઉપર રોહકનું દૃષ્ટાંત-----	૬૩૩
ચાર પ્રકારની બુદ્ધિનાં દૃષ્ટાંતો -----	૬૩૫